

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Chaldean League Belgium

tegen

De Standaard

Met een mail van 26 mei 2017 dient de heer Kristof Nas namens *Chaldean League Belgium* een klacht in tegen De Standaard. Aanleiding is een artikel van 4 april 2017 onder de titel *Onzevader in het Aramees doet de kerken vollopen. Kerk vangt nieuwe christelijke vluchtelingen uit Midden-Oosten op*. Redactiemanager Toon Van den Meijdenberg van Mediahuis antwoordt met een brief van 25 september, waarop Kristof Nas repliceert met een mail van 9 oktober 2017.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 21 november 2017. Voorzitter Senol Yaramis, secretaris Kristof Nas en priester Paulus Sati woonden de hoorzitting bij voor Chaldean League Belgium. Voor De Standaard waren journaliste Hilde Van den Eynde, adjunct-hoofdredacteur Lieven Sioen en redactiemanager Toon Van den Meijdenberg aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over de groeiende gemeenschappen van christenen uit het Midden-Oosten die de kerken in Mechelen doen vollopen. De kerkdiensten verlopen in het Aramees en door de exodus uit Syrië en Irak is de Assyrische gemeenschap in Mechelen nog gegroeid. Melikan Kucam van het Vlaams-Assyrisch huis van Mechelen vertelt hoe mond-tot-mond reclame zijn werk doet en hoe leden elkaar onderling helpen. Een apart kaderstuk heeft het over de Assyrische gemeenschappen in Antwerpen en Brussel en schrijft dat behalve katholieke kerken van de Chaldeeuwse ritus ook protestantse, melkitische, maronitische en Arabisch-christelijke kerken zich gastvrij opstellen.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER vindt het een mooi artikel, maar zegt dat de benaming *Assyrische christenen* niet klopt. Hij vertegenwoordigt de Chaldeeuwse gemeenschappen, en die vallen niet onder de Assyriërs. Er zijn verschillende oosterse christelijke gemeenschappen (Assyrische, Chaldeeuwse, Aramese en Maronitische) in Mechelen, Antwerpen en Brussel die elk hun eigen identiteit hebben. Al deze gemeenschappen onder één noemer plaatsen is kwetsend en komt neer op identiteitsroof. De benaming *oost-christelijk* om alle christenen uit het Midden-Oosten te omschrijven is wel juist, maar *Assyrisch* is fout.

Chaldeeërs, Assyriërs en Arameeërs behoren tot verschillende kerken. In een ver verleden hadden deze identiteiten een etnisch karakter, maar door verschillende schisma's binnen de Oosterse kerken hebben zij een religieus karakter gekregen. Geen van deze drie identiteiten wordt vandaag aanvaard als verzamelnaam.

Toch voeren bepaalde gemeenschappen propaganda om alle gemeenschappen onder hun noemer te plaatsen. Zo heeft Melikan Kucam, die in het artikel aan het woord komt, in elke zin het woord *Assyrisch* gebruikt en de krant heeft dat overgenomen.

De journaliste zegt dat ze zich gebaseerd heeft op de folder *Start to believe* van de stad Mechelen, maar ook die gebruikt de termen verkeerd. Klager heeft dat aan de stad gemeld.

Klager geeft toe dat de journaliste voor publicatie van het artikel contact gezocht heeft met David Nas en Paulus Sati, twee vertegenwoordigers van de Chaldeeuwse gemeenschap. David Nas heeft niet gereageerd en had dat volgens klager beter wel gedaan. Priester Paulus Sati heeft niet gereageerd omdat de mail van de journaliste volgens hem over iets anders ging waarop hij niet wilde antwoorden en omdat hij zijn gelovigen wil beschermen tegen de pers.

Na publicatie heeft klager gevraagd om de fout recht te zetten, maar de krant heeft dat geweigerd. Daarop is in de e-mailcorrespondentie tussen hem en de journaliste een religieus-etnisch en geschiedkundig debat ontstaan, wat niet nodig was. Klager vroeg enkel een paar kleine rechtzettingen die een meerwaarde zouden betekend hebben voor de lezer.

DE STANDAARD zegt dat het artikel deel uitmaakt van het project waarbij een journalist zes maanden vrijgesteld wordt om in te gaan op fundamentele veranderingen in de samenleving, in dit geval de terugkeer van religie in een ontkerkelijkte samenleving. De journaliste heeft daarvan een beeld geschetst, zonder de bedoeling om theologische of kerkelijke disputen uit te spitten.

De journaliste begon haar onderzoek na een tip over het gevarieerde religieuze leven in Mechelen, dat ook beschreven staat in de folder *Start to believe* van de stad. Daarin is sprake van de Assyrisch-Chaldeeuwse gemeenschap, waarbij Assyrisch verwijst naar de streek van herkomst en Chaldeeuws naar het geloof. Ook de krant verwijst met de term Assyrisch naar de geografische betekenis en niet naar de theologische, zoals klager doet.

De journaliste woonde een misviering bij in Mechelen en zocht contact met twee leden van de Chaldeeuws-katholieke kerk: seminarist David Nas, die een interview had gegeven aan Tertio en Kerknet.be, en priester Paulus Sati. Geen van beiden reageerde op haar vraag, waarna ze verder zocht en terecht kwam bij Melikan Kucam van het Vlaams-Assyrisch huis.

Kucam reageerde wel. Hij schetste de geschiedenis van de verschillende kerkscheuringen en legde uit hoe de Assyrische gemeenschap bestaat uit verschillende subgroepen, wat de journaliste in een apart kaderstuk heeft weergegeven. De Chaldeeuwse gemeenschap wordt daarbij expliciet vermeld en ook het onderschrift bij de foto heeft het over Chaldeeuwse katholieken. Het artikel poneert nergens dat alle christelijke vluchtelingen uit het Midden-Oosten uitsluitend deel uitmaken van de Assyrische gemeenschappen.

De journaliste heeft de vraag tot rechtzetting van klager ernstig genomen en heeft meteen nagegaan of ze een fout had gemaakt. Ze heeft daarbij vastgesteld dat het naamgevingsconflict een aparte thematiek is, met een apart lemma op de Engelstalige Wikipedia. Uit verschillende bronnen blijkt dat er een onderscheid is op religieuze basis, maar dat de discussie op wetenschappelijke of historische basis niet beslecht is. Verschillende partijen zeggen allemaal iets anders, waarna de journaliste in overleg met de redactiechef beslist heeft om niet in te gaan op de vraag tot rechtzetting.

BESLISSING

Het is duidelijk dat de naamgeving van de christelijke gemeenschappen uit het Midden-Oosten gevoelig ligt, maar het is niet het opzet van het artikel om zich daarin theologisch of kerkhistorisch te verdiepen. Het artikel gaat over de geloofsbeleving van vluchtelingen en migranten uit Turkije, Syrië en Irak, of zoals het artikel schrijft: ‘met wortels in het Tweestromenland’. De Raad is van oordeel dat het vanuit die optiek journalistiek verantwoord is om op basis van de geografische definitie te spreken van *Assyrische gemeenschappen* of *Assyrische christenen*, afgewisseld met omschrijvingen als *christenen van midden-oosterse origine*.

Het artikel maakt ook duidelijk dat de journaliste de religieuze diversiteit niet verloochent. Ze wijdt er een apart kaderstuk aan, waarin ze de Chaldeeuwse gemeenschap en de katholieke kerken van Chaldeeuwse ritus expliciet vermeldt, wat ze ook doet in het onderschrift bij de foto.

De journaliste heeft voor haar artikel verschillende bronnen geconsulteerd en daarbij ook contact gezocht met twee leden van de Chaldeeuwse gemeenschap voor meer informatie. Dat zij niet wilden reageren en de woordvoerder van het Vlaams-Assyrisch huis wel, is niet de verantwoordelijkheid van de journaliste of de redactie.

De journaliste heeft de vraag van klager voor een rechtzetting zorgvuldig overwogen en met hem via mail besproken, om na bijkomend onderzoek uiteindelijk te beslissen dat een rechtzetting niet nodig was gezien het voortdurende debat over de naamgeving van de christelijke gemeenschappen uit het Midden-Oosten. Rekening houdend met de eerder genoemde overwegingen is de Raad van oordeel dat een rechtzetting niet vereist was.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 11 januari 2018